

GLOSTRUP
K O M M U N E

Finansiel politik

Vedtaget af Kommunalbestyrelsen

på møde den 19. juni 2024

Indholdsfortegnelse

1 Formål.....	2
2 Afgrænsning.....	2
3 Kompetencer og rapportering.....	2
4 Kassebeholdning og likviditetsberedskab	3
4.1 Modpartsrisici.....	4
5 Ansvarlig / etisk korrekt investeringspolitik	5
6 Lånoptagelse og passivportefølje.....	6
6.1 Lån med støtte.....	6
6.2 Kommunens garantistillelse	7
Bilag 1 – Regler og lovtekster	8
Regler for anbringelse af kommunens likvide midler.....	8
Minimumsstørrelse af kommunens likvide beholdning – kassekreditreglen.....	10
Regler for låneoptagelse.....	10
Regler for brug af finansielle instrumenter	10
Regler for støttede lån.....	11
Bilag 2 - Finansielle begreber	12

1 Formål

Den finansielle politik fastlægger de overordnede rammer for Glostrup Kommunes finansielle risikostyring. Samtidig beskrives ansvarsforholdene for kommunens finansielle risici og de dertil hørende beslutninger og rapporteringer.

Den finansielle politik indbefatter de overordnede rammer for likviditetsstyring, og giver de operationelle retningslinjer for styring af kommunens gælds- og aktivporteføljer samt modpartsrisici, forstået som den risiko kommunen har ved at have indestående i banker eller andre fordringer på de banker, som kommunen betjener sig af.

I samspillet mellem finansielle aktiver og passiver ønsker kommunen en "porteføljetankegang", hvor udsving forsøges udlignet, så en negativ udvikling på passivporteføljen modsvares af en gevinst på aktivporteføljen eller vice versa. Det overordnet formål er, at kommunens finansielle aktiver ikke taber realværdi. Det er således ikke kommunens intention, at handel med finansielle aktiver skal udgøre en selvstændig indtægtskilde, som finansieringen af driften er afhængig af.

Den finansielle politik skal løbende tilpasses en ændret lovgivning, økonomisk situation i kommunen eller ændrede markedsforhold. Den finansielle politik bør derfor genfremlægges med jævne mellemrum.

2 Afgrænsning

Den finansielle politik skal til enhver tid respektere love og bekendtgørelser vedrørende kompetenceforhold, beslutninger om aktiver og passiver og likviditetsstyring (se bilag 1).

Kommunens finansiering af støttet boligbyggeri er holdt uden for politikken, idet dette styres i henhold til særskilt lovgivning og regler.

3 Kompetencer og rapportering

Beslutningen om optagelse af nye lån – herunder lånebeløb, løbetid og afdragsform - træffes af Kommunalbestyrelsen, jf. Styrelsesloven § 41, der siger at "beslutning om optagelse af lån og påtagelse af garanti-forpligtelser skal, medmindre indenrigsministeren fastsætter andet, træffes af Kommunalbestyrelsen".

Kommunens direktion og Center for Organisation og Styring bemyndiges af Kommunalbestyrelsen til at varetage den finansielle styring inden for de rammer, som er fastlagt i den finansielle politik. Økonomiudvalget fører tilsyn med, at forvaltningen af kommunens aktiver og passiver sker i overensstemmelse med Kommunalbestyrelsens beslutninger og i øvrigt på en forsvarlig måde. Dette sker bl.a. ved, at forvaltningen to gange årligt fremlægger en status på kommunens aktiver og passiver.

Vilkårene på kapitalmarkederne kan i nogle tilfælde ændre sig markant over kort tid, hvilket nødvendiggør muligheden for, i disse særlige tilfælde, at kunne agere med kort varsel for at varetage en hensigtsmæssig

styringen af de finansielle risici. Beslutningskompetencen i Glostrup Kommune er tilrettelagt, således at kommunen er i stand til at træffe hurtige beslutninger på området.

- Kommunaldirektøren og centerchefen for Center for Organisation og Styring har i forening kompetence til at indgå aftaler mv. om tilpasning af eksisterende og godkendte gældsforhold samt placering af aktiver inden for de rammer, som denne politik udstikker.
- I tilfælde af kommunaldirektørens fravær vil et andet medlem af Direktionen kunne træde til i stedet.
- I tilfælde af centerchefens fravær vil funktionslederen for Økonomi i Center for Organisation og Styring kunne træde til i stedet.

Skal løbetiden på et eksisterende lån forlænges eller restgælden forøges, så kan det dog kun ske på baggrund af en beslutning i Kommunalbestyrelsen, jf. Styrelsesloven § 41 beskrevet ovenfor.

I tilfælde af væsentlige ændringer af kommunens økonomi eller i det finansielle marked skal Center for Organisation og Styring tage initiativ til en revurdering af kommunens finansielle risici og forelægge det for Økonomiudvalget.

4 Kassebeholdning og likviditetsberedskab

Kommunens kassebeholdning udgøres af beholdningen af likvide aktiver, hvilket omfatter bankindeståender, obligationer, investeringsforeningsbeviser og lignende, der er umiddelbart omsættelige.

Det samlede likviditetsberedskab beregnes som summen af kassebeholdningen og kassekreditte. Skønnes det daglige bankindestående at være større, end hvad der vurderes nødvendigt for de daglige transaktioner, skal en alternativ placering overvejes. Denne del af midlerne har en længere investeringshorisont og betragtes derfor som "langfristede finansielle aktiver". Disse indgår i kassebeholdningen, og placeringen sker med henblik på at opnå en højere forrentning og som minimum at fastholde realværdien af kommunens aktiver i forhold til den almindelige pris- og lønudvikling.

Grundet potentielle kursudsving kan denne del af kommunens likvide aktiver blive udsat for uforudsigelige udsving. Center for Organisation og Styring vurderer løbende denne risiko i forhold til den forventede gevinst og tager på den baggrund stilling til, hvor stor en del af kommunens midler, der skal betragtes som langfristede finansielle aktiver, jf. de ovenfor beskrevne kompetenceregler.

De langfristede finansielle aktiver kan placeres med den allokering, der er vist i boksen nedenfor:

Danske stats- og realkreditobligationer:	70 til 100 pct.
Investment Grade Obligationer	0 til 10 pct.
High Yield Obligationer	0 til 10 pct.
Aktier	0 til 20 pct.

Handel med aktier, investment grade og high yield obligationer skal ske via UCITS godkendte investeringsforeninger, således at kommunens risiko ved disse investeringer spredes ud over hele markedet. Disse investeringer kan samlet maksimalt udgøre 30 pct. af kapitalen under forvaltning.

Placeringen i danske stats- og realkreditobligationer kan ske direkte eller via investeringsforeninger.

Det er en målsætning, at kommunens formue plejes så kompetent og omkostningseffektivt som muligt og med et minimeret tidsforbrug. Forvaltningen af de langfristede finansielle aktiver tilstræbes derfor varetaget af en eller flere eksterne kapitalforvaltere. Vælger kommunen at bruge kapitalforvaltere, skal disse være underlagt lov om finansiell virksomhed (LBK nr. 1.731 af 5. december 2023). Alle aftaler om ekstern kapitalforvaltning skal indgå under dansk lov.

4.1 Modpartsrisici

Kommunens bankforretninger omfatter daglige bankforretninger samt handel med værdipapirer og/eller finansielle instrumenter. For pengeinstitutter, der deltager i kommunens bankforretninger, kræves det dels, at pengeinstituttet kan dokumentere at være optaget på Finanstilsynets liste over pengeinstitutter, der er godkendt til at udøve pengeinstitutvirksomhed i Danmark, og dels at pengeinstituttet har en langfristet kreditvurdering på minimum A2 hos Moody's eller tilsvarende hos Standard & Poors eller Fitch, jf. oversigt og beskrivelse af kreditvurderinger til sidst i dette dokument.

Det er yderligere et krav, at kommunens daglige bankforretninger alene kan håndteres af et pengeinstitut som er udpeget af Finanstilsynet som et systemisk vigtig finansielt institut (SIFI). For de øvrige bankforretninger stilles der ikke et tilsvarende krav. Er banken ikke et SIFI-institut, lægges der dog et loft på kontantbeholdningen på 100.000 EUR svarende til garantiformuen. Er banken undtagelsesvis tvunget til at overskride denne grænse, skal Glostrup Kommune kontaktes for tilladelse.

5 Ansvarlig / etisk korrekt investeringspolitik

Ved brug af eksterne kapitalforvaltere skal disse overholde almindelige forventninger til etiske krav i forbindelse med investeringer funderet på en normbaseret screening.

Investeringer, uanset afkastets størrelse, må ikke ske på bekostning af den etiske ansvarlighed, og grundlæggende skal investeringer overholde almindelige forventninger til etiske krav. Minimum hvert halve år skal kommunens kapitalforvaltere screene investeringerne for selskaber, der overtræder internationale normer, herunder FN-konventioner, der beskæftiger sig med menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, korruption, kontroversielle våben og miljøbeskyttelse. Glostrup Kommune følger til en hver tid EU's og Danmarks sanktionsliste over lande, hvor investeringer ikke tillades.

Det er en forudsætning, at Glostrup Kommune kun indgår aftaler med kapitalforvaltere, der har tiltrådt og underskrevet FN's principper i "UN Principles of Responsible Investment" (UN PRI). Kapitalforvalteren skal bekræfte over for kommunen, at disse principper er indarbejdet i kapitalforvalterens arbejdsrutiner. Desuden ønsker Glostrup Kommune, at kapitalforvalteren i sine investeringsvalg inddrager, i hvor høj grad virksomhederne i porteføljen indarbejder FN's Global Compact principper i deres CSR-politikker.

Glostrup Kommune kræver en normbaseret frascreeing af sektorer, også kaldet SRI (Socially Responsible Investing), når investeringsporteføljen fastlægges. De virksomheder, som kommune investerer i, må som udgangspunkt ikke have omsætning inden for følgende sektorer:

- Tobak
- Alkohol
- Pornografi
- Gambling
- Kontroversielle våben
- Kul
- Forsyningsværker med over 50 pct. omsætning af elproduktionskapacitet fra kulfyrede anlæg
- Olie og gas

Det er en målsætning for Glostrup Kommune, at virksomheder, der investeres i, ikke har nogen omsætning i de ovennævnte sektorer. Af operationelle grunde anerkendes det dog, at visse virksomheder kan have en minimal omsætning inden for de ovennævnte uønskede sektorer. Derfor accepteres der en tærskelværdi på 5 pct. forstået således, at op til 5 pct. af en virksomheds omsætning i enkelte korte perioder kan stamme fra de uønskede sektorer. Dette skal dog forstås som en operationel maksimalgrænse, der ikke ønskes udnyttet.

Kommunen ønsker desuden at understøtte FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Specielt er der fokus på 4 udvalgte mål:

8. Anstændige jobs og økonomiske vækst
9. Industri, innovation og infrastruktur
12. Ansvarligt forbrug og produktion
13. Klimaindsats

6 Lånoptagelse og passivportefølje

Lån optages, hvor det er billigst, typisk gennem KommuneKredit. Vurderes andre finansieringskilder at kunne tilbyde en billigere rente, skal disse inddrages i prissammenligningen.

Hovedreglen er, at andelen af variabelt forrentet gæld maksimalt kan udgøre 50 pct. af den samlede gældsportefølje, der er underlagt denne finansielle strategi. En variabel rente forstås her som en rente, der ikke ligger fast i hele lånets løbetid.

Gæld kan udelukkende være i danske kroner eller euro. Hvis der optages lån i euro skal renten for euro være minimum 0,50 pct. lavere end for danske kroner. Lån i euro må maksimalt udgøre 50 pct. af den samlede gæld.

I overvejelsen om at optage et variabelt forrentet lån inden for rammerne af de 50 pct. af låneporteføljen skal der indgå et hensyn til kommunens aktuelle økonomiske situation og følsomhed overfor eventuelle stigninger i den variable rente efterfølgende. Har kommunen et stort behov for planlægningsikkerhed i forhold til de fremtidige udgifter, er dette et argument for have en lavere andel af variabelt forrentet gæld end rammen på den 50 pct.

Omlægning af låneporteføljen foretages, når Center for Organisation og Styring vurderer det økonomisk hensigtsmæssigt. Dette kan ske i samråd med finansielle rådgivere. Det skal igen bemærkes, at hvis løbetiden på et eksisterende lån forlænges eller restgælden forøges, så kan det kun ske på baggrund af en beslutning i Kommunalbestyrelsen, jf. Styrelsesloven § 41 beskrevet ovenfor.

6.1 Lån med støtte

Kommunens støttede boligbyggeri er holdt uden for den finansielle politik, idet disse styres i henhold til særskilt lovgivning og regler, jf. også afsnit 2.

De støttede lån vedrører almene boliger (primært ældreboliger), hvor staten sætter rammerne for hvilke lån, der kan optages, jf. almenboliglovens § 118, stk. 4 (LBK nr. 1.343 af 24. november 2023). Udgifterne til lånene betales af beboerne over huslejen, og kommunen har ingen handlemuligheder i forhold til omlægning mv. før støtten er ophørt, jf. almenboliglovens § 179.

6.2 Kommunens garantistillelse

Det er som udgangspunkt frivilligt for et forsyningsselskab, om låntagning sker med eller uden kommunal garanti. Ved låntagning i KommuneKredit er det dog et krav, at der foreligger en kommunegaranti.

Når en kommune stiller en garanti for et forsyningsselskab, skal kommunen ifølge lovgivningen opkræve en garantiprovision på markedsvilkår, der afspejler den økonomiske risiko, som kommunen påtager sig ved garantistillelsen. Kommunen følger de til enhver tid gældende retningslinjer for beregning af provisionen, og opkræver en årlig garantiprovision beregnet på restgælden ultimo for det enkelte regnskabsår.

Kommunaldirektøren er bemyndiget til at opkræve garantiprovisionen og til løbende at tilpasse satserne for garantiprovisionen til det aktuelle markedsniveau.

Bilag 1 – Regler og lovtekster

Regler for anbringelse af kommunens likvide midler

Lov om kommunernes styrelse (BEK nr. 69 af 23. januar 2024)

§ 44. Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Der kan ikke anbringes midler i alternative investeringsfonde.

Anbringelse og bestyrelse af fondes midler (BEK nr. 1.523 af 28. oktober 2020)

§ 5. Højst 75 pct. af midlerne kan, medmindre andet er bestemt i §§ 7-13, anbringes i

- 1) erhvervsobligationer og konvertible obligationer omfattet af § 7,
- 2) UCITS, afdelinger eller andelsklasser af sådanne omfattet af § 8,
- 3) sparekassers beviser for garantkapital og andelskassers beviser for andelskapital omfattet af § 10,
- 4) aktier omfattet af §§ 11 og 12, og
- 5) alternative investeringsfonde omfattet af § 13, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Højst 15 pct. af alle midlerne må anbringes i alternative investeringsfonde.

§ 6. Højst 15 pct. af alle midlerne kan anbringes i aktier, erhvervsobligationer og konvertible obligationer udstedt af samme selskab eller selskaber i samme koncern, jf. dog § 12, stk. 2. Tilsvarende gælder ved anbringelse i erhvervsobligationer, konvertible obligationer og beviser for garantkapital eller andelskapital udstedt af samme sparekasse henholdsvis andelskasse.

§ 7. Alle midlerne kan anbringes i rentebærende obligationer, hvis disse bliver handlet på et reguleret marked, jf. stk. 2, og er udstedt i et af de i stk. 2, nævnte landes møntenhed. Rentebærende forstås som obligationer med en rente på 0 pct. eller derover.

Stk. 2. Befinder markedet sig inden for et EU/EØS-land, skal markedet være optaget på listen nævnt i artikel 56 i direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU. Befinder markedet sig uden for et EU/EØS-land, skal markedet være medlem af The World Federation of Exchanges og befinde sig i et land, der er fuldt medlem af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

Stk. 3. Alle midlerne kan anbringes i rentebærende erhvervsobligationer, der ved kreditvurdering fra et

kreditvurderingsbureau, jf. sidste pkt., har opnået en rating svarende til mindst investment grade. Såfremt flere kreditvurderingsbureauer har kreditvurderet samme erhvervsobligation, skal betingelsen i 1. pkt., være opfyldt for så vidt angår samtlige vurderinger. Såfremt tre af sådanne kreditvurderingsbureauer alle har vurderet en erhvervsobligation som investment grade, lægges denne rating til grund.

Kreditvurderingsbureauet skal være registreret i henhold til forordning (EF) nr. 1060/2009 af 16. september 2009 om kreditvurderingsbureauer.

Stk. 4. Reglen i § 12, stk. 1, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved anbringelse i erhvervsobligationer og konvertible obligationer.

§ 11. Anbringelse kan ske i aktier, hvis disse bliver handlet på et reguleret marked, jf. stk. 2, og er udstedt i et af de i stk. 2 nævnte landes møntenhed.

Stk. 2. Befinder markedet sig inden for et EU/EØS-land, skal markedet være optaget på listen nævnt i artikel 56 i direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU. Befinder markedet sig uden for et EU/EØS-land, skal markedet være medlem af The World Federation of Exchanges og befinde sig i et land, der er fuldt ud medlem af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

Stk. 3. Ved aktieudvidelse kan den tegningsret, der er knyttet til aktierne, benyttes, selv om den grænse, der er fastsat i § 5, overskrides, og selv om aktierne ikke opfylder betingelserne i stk. 1 og 2. Det samme gælder ved modtagelse af fondsaktier.

§ 12. Der må i ét selskab højst erhverves aktier svarende til 15 pct. af selskabets aktiekapital. Endvidere må der kun erhverves aktier, der mindst én gang inden for de seneste tre år har givet udbytte, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 og § 6 finder ikke anvendelse på fondsaktier eller aktier, der ved aktieudvidelse erhverves ved benyttelse af den tegningsret, der er knyttet til aktierne.

Stk. 3. Ved sparekassers eller andelskassers omdannelse til aktieselskab efter §§ 207-213 i lov om finansiel virksomhed kan sparekassens beviser for garantkapital eller andelskassens andelsbeviser uanset stk. 1, 2. pkt., ombyttes til aktier efter § 208, stk. 2, i den nævnte lov. Oprettes der ved omdannelsen et holdingselskab, der skal videreføre sparekasseaktieselskabet eller andelskasseaktieselskabet, kan beviserne uanset stk. 1, 2. pkt., ombyttes til aktier i holdingselskabet.

§ 15. Beløb, der fremkommer ved afhændelse af aktiver som nævnt i § 5, kan genanbringes i tilsvarende aktiver, uanset om grænsen i § 5 overholdes.

Minimumsstørrelse af kommunens likvide beholdning – kassekreditreglen

Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier (BEK nr. 1.714 af 13. december 2023)

§ 9. I kommuner må gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi på funktion 9.50.50, kassekreditter og byggelån, excl. byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån, ikke overstige gennemsnittet i samme periode af de daglige saldi på likvide aktiver, jf. funktionerne 9.22.01-9.22.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner«.

Regler for låneoptagelse

Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier (BEK nr. 1.714 af 13. december 2023)

§ 1. En kommunes samlede låntagning må i det enkelte regnskabsår ikke overstige kommunens adgang til at optage lån i henhold til § 2 og §§ 16-17.

Regler for brug af finansielle instrumenter

Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier (BEK nr. 1.714 af 13. december 2023)

§ 10. Lån kan optages som annuitetslån, serielån eller indeksslån. Løbetiden må ikke overstige 25 år, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger m.v. Lån til formål efter § 2, stk. 1, nr. 5, kan dog optages med løbetid op til 30 år.

Stk. 2. Lån kan endvidere optages som stående lån eller lån med en afdragsfri periode. Løbetiden for sådanne lån må højst være på 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år.

Stk. 3. En kommune kan indgå terminsforretninger med henblik på kurs- og rentesikring i forbindelse med lånoptagelse og betaling af renter og afdrag, såfremt der foreligger en konkret forpligtelse til at betale renter og afdrag henholdsvis at modtage eller betale et beløb i udenlandsk valuta. En kommune må ikke være sluteksponeret i anden valuta end danske kroner eller euro.

Stk. 4. En kommune kan omlægge lån, der er optaget, ved hjælp af simple rente- og/eller valutaswap-aftaler. Med henblik på kurs- og rentesikring kan der i denne forbindelse anvendes terminsforretninger, men ikke optioner.

Stk. 5. En kommune kan indgå salgs- og tilbagekøbsaftaler vedrørende obligationer (REPO-forretninger). En kommune kan endvidere udstede certifikater med løbetid på mindre end 1 år. Provenuet af de indgåede aftaler og udstedte certifikater indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til § 9.

Regler for støttede lån

Lov om almene boliger m.v. (BEK nr. 1.343 af 24. november 2023)

§ 118, stk. 4. Social- og boligministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke lån der skal anvendes til finansieringen. Lånene kan maksimalt have en løbetid på 40 år. Lånene skal være baseret på realkreditobligationer, særligt dækkede obligationer eller særligt dækkede realkreditobligationer. Ved fastsættelse af en ny låntype efter 1. pkt. garanterer staten for lånet frem til det tidspunkt, hvor der sker tinglysning af det pantebrev, der sikrer lånet. Garantien gælder i forhold til lån, der udbetales senest 3 måneder fra tidspunktet for anvendelsen af den nye låntype.

§ 119. Til almene ældreboliger, der opføres og drives af en kommune eller en region, kan der ydes lån af KommuneKredit.

§ 179. Social- og boligministeren kan påbyde, at ejere af almene boliger, selvejende ungdomsboliger, selvejende ældreboliger og lette kollektivboliger inden for en nærmere fastsat frist foretager konvertering af nominallån, hvortil der ydes støtte i form af rentesikring, ydelsessikring eller ydelsesstøtte i henhold til nærværende lov, tidligere boligbyggerilove, lov om visse almennyttige boligafdelingers omprioritering m.v., tidligere byggestøttelove, tidligere kollegiestøttelove eller den tidligere ældreboliglov. Ved konvertering optages lån, jf. § 118, stk. 4, 3. pkt., med eller uden rentetilpasning efter social- og boligministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 10. På låntagers initiativ kan konvertering af lån i de i stk. 1 nævnte boliger omfatte fastforrentede lån, hvor støtten er ophørt, lån, hvortil der ydes garanti, og ustøttede lån. Social- og boligministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke lån, jf. § 118, stk. 4, 3. pkt., der kan optages. Stk. 3, stk. 4 og stk. 8, 1.-3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Bilag 2 - Finansielle begreber

Aktier

En aktie er en ejerandel i en virksomhed organiseret som et aktieselskab. Ejeren af aktien anses som aktionær og har typisk stemmeret på den pågældende virksomheds generalforsamling. Aktionæren har typisk gennem generalforsamlingen mulighed for at være med til at træffe beslutninger om virksomhedens drift. Udover muligheden for at få indflydelse på virksomhedens drift, modtager aktionæren typisk udbytte (også kaldet dividende) fra virksomheden.

Aktier er styret af markedets villighed til at investere i den pågældende virksomhed, hvilket i høj grad afhænger af, hvordan virksomheden klarer sig økonomisk, men også fremtidsmuligheder og omdømme.

Obligationer

En obligation, er i princippet et lån til udstederen af obligationen. Og som betaling for at låne penge ud, ydes der en rente. Derudover tilbagebetales det "lånte" beløb i et eller flere afdrag på aftalte tidspunkter, senest når obligationen udløber (den dag hvor lånet skal være tilbagebetalt).

Købes en obligation til kurs 95, betyder det, at der betales 95 procent af obligationens værdi for at yde lånet. Med andre ord koster en obligation med en værdi på 100 kr. til kurs 95 kun 95 kr. Når obligationen udløber, indløses obligationen altid til kurs 100. Det betyder at der ved indløsning er en kursgevinst på forskellen mellem kursen på købstidspunktet og kurs 100. I eksemplet fra tidligere vil kursgevinsten være 5 kr.

Køberen af obligationen modtager således både renter og kursgevinster på obligationer.

Vælger køberen at sælge obligationen før tid, kan der enten opnås en kursgevinst eller et kurstab. Hvis obligationen har en fast rente på 2 pct. og det generelle renteniveau er faldet til 1 pct. vil en obligation med en fast rente på 2 pct. være mere attraktiv, hvilket vil få kursen på 2 pct. obligationen til at stige. Ligeledes vil en stigning i det generelle renteniveau til 3 pct. få en obligation med en fast rente på 2 pct. til at være mindre attraktiv, hvilket vil få kursen på 2 pct. obligationen til at falde. Obligationer er generelt mindre påvirket af kursudsving jo tættere de er på udløb.

Obligationer kan være udstedt af stater, realkreditinstitutter eller virksomheder.

Investment Grade (virksomhedsobligationer)

Virksomhedsobligationer Investment Grade er obligationer udstedt af virksomheder, som af internationale kreditvurderingsbureauer vurderes til kun at have en meget lille sandsynlighed for at misligholde deres gældsforpligtelser.

Højrenteobligationer / High Yield (virksomhedsobligationer)

Obligationer som er kategoriseret i High Yield, er obligationer udstedt af selskaber med en kreditrisiko, der er over middel og derfor har en lavere rating end f.eks. Investment grade virksomhedsobligationer. Dette betyder, at investering i disse obligationer typisk vil give en større risikopræmie f.eks. i form af en højere rente, der skal kompensere for den øgede risiko. Spredning af investeringerne på tværs af mange brancher og sektorer kan være med til at reducere risikoen.

Investeringsforening

Investeringsforeninger består af en række investorer der er gået sammen om at øge afkastet på deres midler gennem investeringsbeviser. Placere midlerne i en investeringsforening, overdrages investeringsansvaret til foreningens porteføljemanagere, som plejer investeringerne i aktier og/eller obligationer løbende for investorerne.

Ved at placere midlerne i en investeringsforening, får porteføljemanageren adgang til en større pose penge, hvilket gør det muligt at sprede investeringerne mere og derved sænke risikoen.

UCITS (Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities)

Investeringsforeninger er underlagt den europæiske lovgivning kaldet UCITS, som er en forkortelse af den engelske betegnelse for kollektiv investering med henblik på investering i værdipapirer. Investeringsforeningerne skal overholde en række mindstekrav, som er bestemt af EU, i forhold til spredning, risikostyring og risikoeksponering.

At investeringsforeningen er UCITS-godkendt betyder med andre ord, at den er godkendt af Finanstilsynet og derfor lovligt kan udføre kollektive investeringer i værdipapirer i EU-landene.

Garantiformuen

Garantiformuen er den danske indskyder- og investorgarantiordning, som administreres af Finansiell Stabilitet. Garantiformuens formål er at yde dækning til indskydere og investorer i institutter, der er omfattet af Garantiformuens dækningsområde, i tilfælde af rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Garantiformuen dækker både privatpersoner og juridiske personer (selskaber mv.), der har indskud og værdipapirer i danske institutter. Dækningen udgør for indskud et beløb svarende til EUR 100.000 pr. indskyder og for værdipapirer et beløb svarende til EUR 20.000 pr. investor, hvis instituttet ikke kan tilbagelevere værdipapirerne.

Systemisk vigtige finansielle institutter (SIFI)

Finanstilsynet udarbejder årligt en liste med de finansielle institutter i Danmark, som er så store at de hver især har betydning for samfundsøkonomien.

Systemisk vigtige finansielle institutter skal opfylde et kapitalkrav i form af et SIFI-bufferkrav, der reflekterer det enkelte instituts systemiske vigtighed. SIFI-bufferkravet skal opfyldes med egentlig kernekapital. Det er erhvervsministeren, der fastsætter SIFI-bufferkravene inden for rammen af den systemiske buffer, jf. lov om finansiell virksomhed.

Normbaseret Screening

Normbaseret Screening evaluerer virksomhedens overholdelse af globale normer om miljøbeskyttelse, menneskerettigheder, arbejdsnormer og antikorruption. Globale normer fastlægges i internationale initiativer og retningslinjer som OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og social politik, FN's Global Compact og for nylig de vejledende principper for erhvervsliv og menneskerettigheder: Gennemførelse af FN's rammebestemmelser for beskyttelse, respekt og afhjælpning.

UN Principles of Responsible Investment (UNPRI)

PRI's FN-støttede principper for ansvarlige investeringer er seks generelle retningslinjer for investorers arbejde med samfundsansvar.

De seks FN-støttede principper i Principles for Responsible Investment (PRI) er blevet til et samarbejde mellem FN's Global Compact, FN's Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) og en række af verdens største investeringsselskaber.

Alle virksomheder med investeringsaktiviteter kan gøre brug af de seks principper, men virksomheder kan også vælge at tilslutte sig PRI. Investorer, der har underskrevet PRI er forpligtet til at følge de seks principper og rapportere om deres arbejde.

De seks principper ses nedenfor:

- investeringsanalysen og beslutningsprocessen
- Investoren vil være aktive ejere og indarbejde miljø og sociale forhold i vores politikker vedr. ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne
- Investoren vil søge at opnå åbenhed om miljø, sociale forhold og aktivt ejerskab fra de enheder, vi investerer i
- Investoren vil fremme accept og implementering af principperne inden for den finansielle industri
- Investoren vil samarbejde med henblik på at øge effektiviteten i implementeringen af principperne
- Investoren vil rapportere om vores aktiviteter og fremskridt omkring implementeringen af principperne

FN's ti Global Compact-principper

Global Compact er et FN-initiativ, der opstiller ti generelle principper for virksomheders arbejde med samfundsansvar. Principperne bygger på internationalt anerkendte konventioner om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption og er listet herunder.

Menneskerettigheder

- 1 Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder.
- 2 Virksomheden bør sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Arbejdstagerrettigheder

- 3 Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling.
- 4 Virksomheden bør støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde.
- 5 Virksomheden bør støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde.
- 6 Virksomheden bør afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold.

Miljø

- 7 Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer.
- 8 Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed.
- 9 Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Antikorruption

- 10 Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Kreditvurdering

En kreditvurdering er en vurdering af en virksomheds eller en stats evne til at betale sine forpligtelser.

Nedenfor findes en sammenligning af de tre store kreditvurderingsinstitutter Fitch, Moody's og Standard & Poor's karaktersystemer. Generelt gælder det, at jo højere karakter en virksomhed eller stat har fået tildelt, jo lavere risiko er der for at tabe sine penge ved investering eller placering af formuen.

Kreditvurderingsinstitut	Fitch	Moody's	S&P		
Investment Grade	AAA	Aaa	AAA	Den højeste kvalitet	Minimal risiko
	AA+	Aa1	AA+	Høj kvalitet	Meget lav risiko
	AA	Aa2	AA		
	AA-	Aa3	AA-		
	A+	A1	A+	Over middel kvalitet	Lav risiko
	A	A2	A		
	A-	A3	A-		
	BBB+	Baa1	BBB+	Middel kvalitet	En vis risiko
	BBB	Baa2	BBB		
	BBB-	Baa3	BBB-		
High-yield bonds / Højrenteobligationer	BB+	Ba1	BB+	Ikke investor kvalitet	Investeringen er meget spekulativ
	BB	Ba2	BB		
	BB-	Ba3	BB-		
	B+	B1	B+	Meget spekulativ	Betydelig risiko
	B	B2	B		
	B-	B3	B-		
	CCC+	Caa1	CCC+	Ekstrem spekulativ	Høj risiko
	CCC	Caa2	CCC		
	CCC-	Caa3	CCC-	I betalingsstandsning	Lav sandsynlighed for at komme tilbage
	CC+	Ca	CC		
	CC		C	I betalingsstandsning	
	CC-				
	DDD	D	D		